

Inovovaný školský vzdelávací program pre predmet:

Názov predmetu/A tantárgy neve	PRACOVNÉ VYUČOVANIE – MUNKÁRA NEVELÉS	
Časový rozsah výučby	3. ročník/évfolyam	4. ročník /évfolyam
Óraszámok	1 hodina týždenne/33 hodín ročne 1 óra hetente/33 óra évente	1 hodina týždenne/33 hodín ročne 1 óra hetente/33 óra évente
Ročník Évfolyam	Tretí, štvrtý	
Škola Iskola	Základná škola Ferenc Kazinczyho s vyučovacím jazykom maďarským, Tornal'a Kazinczy Ferenc Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, Tornalja	
Vzdelávacia oblasť	Človek a svet práce	
Stupeň vzdelania Iskolai végzettség	ISCED1	
Forma štúdia Tagozatos képzés	Denná nappali	
Vyučovací jazyk Tanítási nyelv	maďarský magyar	

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celú základnú vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

Ciele predmetu

Žiaci

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, estetické vnímanie okolia a seba samého, význam práce pre človeka, prípravu na budúce povolanie. Formou kolektívnych prác žiaci získavajú a udržujú si osobnostnú integritu, pestujú kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjajú sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. Téma sa prelína všetkými tematickými oblasťami.

Environmentálna výchova

Prostredníctvom aktivít orientovaných na prácu s prírodnými a odpadovými materiálmi a prácami v prírode v rámci predmetu pestovať u žiakov kladný vzťah k životnému prostrediu, viesť žiakov k citlivému vnímaniu a hodnoteniu konania ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu. Poskytovať žiakom mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka k životnému prostrediu, úspornému využívaniu energií, uvedomeniu si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja kvalitného života, využívaním odpadového materiálu v domácnosti.

Mediálna výchova

Poskytovať žiakom možnosť uvedomiť si, s ktorými médiami prichádzajú každodenne do kontaktu, ako na nich vplývajú, uvedomovať si ich pozitívny vplyv, ako aj ich nebezpečenstvá. Umožniť žiakom formovanie vlastného názoru na médiá a ich posolstvá. Viesť žiakov k adekvátnemu zaobchádzaniu s médiami a ich produktmi (efektívne využívať PC programy a internet vo voľnom čase, vyhľadávať informácie v oblasti umenia, podnetov rôznych oblastí spoznávania sveta).

Multikultúrna výchova

Viesť žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti. Uvedomovať si, že umenie spája ľudí s rozličnými kultúrami. Podnecovať a rozvíjať u žiakov tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr, ale súčasne zachovávať ich povedomie príslušnosti k vlastnej kultúre. Rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou, schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí, spoznávať umenie, architektúru iných kultúr, pestovať lásku k umeniu prostredníctvom poznávania remesiel rôznych kultúr.

Dopravná výchova

Rozvíjať u žiakov priestorové vnímanie, orientáciu v mieste bydliska prostredníctvom zhotovovania modelov budov, oboznámiť žiakov so zložením dopravných prostriedkov prostredníctvom zhotovovania modelov dopravných prostriedkov. Cez dopravné situácie učiť základom architektúry, vnímanie objektov.

Ochrana života a zdravia

Učiť žiakov bezpečne zaobchádzať s odpadovým materiálom, náradím a spotrebičmi v domácnosti, udržiavať hygienu pri prácach v domácnosti i mimo nej. Učiť žiakov uvedomovať si uprednostňovanie využívania prírodných materiálov pred umelými v domácnosti v rámci ich škodlivosti na zdravie človeka.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia, tradičných remesiel a spoznávanie a uchovávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Poznávať históriu a kultúru vlastnej obce, mesta, krajiny prostredníctvom fotografie, videa, vychádzky, exkurzie. Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Uvedomením si dôležitosti zodpovedného prístupu k zamestnaniu, povolaniu pestovať u žiakov kladný a zodpovedný vzťah k domácim prácam. Učiť žiakov využívať rôzne materiály v domácnosti, ich viacnásobné využitie, rozvíjať vzťah ku kultúre stolovania, potreby súdržnosti rodiny. Učiť žiakov zodpovednému prístupu k tomu, čo patrí nám a aj iným, starostlivosti o svoj majetok.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Viesť žiakov získané informácie samostatne aj formou spolupráce v skupine využiť pri tvorbe projektov a prezentovať ich pred žiakmi vytvorením modelov, domácich prác, pokrmov,...s využitím poznatkov z architektúry, dizajnu, histórie, priestorového vnímania, prácou s IT. Učiť žiakov prostredníctvom projektov a prostredníctvom modelových situácií efektívne využívať finančné prostriedky na nákup potravín, vyhľadať informácie o pracovných príležitostiach v regióne.

Finančná gramotnosť

Človek a práca, základy konštruovania, príprava jedál

Učebné osnovy sú vypracované podľa: http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/pracovne-vyucovanie_pv_2014.pdf

Učebné osnovy – Pracovné vyučovanie – 3. ročník – 1 hodina týždenne/33 hodín ročne				
Názov tematického celku	Počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Človek a práca	5	<ul style="list-style-type: none"> • Učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie • BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok • Výrobné zariadenie, stavba 	<p>Žiak na konci tretieho ročníka vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdôvodniť význam práce pre človeka, - vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie, - informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú, - uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka, - diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii, 	OŽZ, OSR, MDV, MUV
Tvorivé využitie technických materiálov	7	<ul style="list-style-type: none"> • Odpadový prírodný a technický materiál • Vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu 	<ul style="list-style-type: none"> - zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu, - zdôvodniť využitie odpadových materiálov, 	OŽZ, OSR,

		<ul style="list-style-type: none"> • Pokus na rozložiteľnosť drobných materiálov • Výrobky: z téglikov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. • Papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera • Strihanie, trhanie, skladanie, lepenie • výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby, nasiakavosti a iné), základné stehy (predný, zadný), údaje na visačkách textilných materiálov • Výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombíkový panáčik a pod. 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti, - uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, - preskúmať vlastnosti odpadových materiálov, - preskúmať vlastnosti papiera, - zhodnotiť využitie papiera v praxi, - zhotoviť výrobok z papiera a kartónu, - šiť základné stehy, - preskúmať vlastnosti textilných materiálov, - zhotoviť výrobok z textilu, 	
Základy konštruovania	6	<ul style="list-style-type: none"> • Technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných 	<ul style="list-style-type: none"> - zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, - vysvetliť úlohu 	OŽZ, OSR, VMR

		<ul style="list-style-type: none"> • Prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave • Výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových • Materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy) • Bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie • Bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla • Bezpečná mobilita • Výrobky: leporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli 	dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, - diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe, - určiť základné časti bicykla, - urobiť elementárnu údržbu bicykla.	
Stravovanie a príprava pokrmov	6	<ul style="list-style-type: none"> • Kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie • Nástroje, spotrebiče v kuchyni a ich význam • Základné bezpečnostné a hygienické pravidlá • Nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na 	- zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, - vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, - prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, - vysvetliť pravidlá	OŽZ, OSR, MDV, MUV, ENV

		<ul style="list-style-type: none"> • Trhoviskách a v supermarketoch • Obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa • Skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín) • Jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.) • Stolovanie, pravidlá stolovania 	<p>hygieny v kuchyni,</p> <ul style="list-style-type: none"> - simulovať nákup potravín, - odhadnúť cenu plánovaného nákupu, - zdôvodniť význam správneho skladovania potravín - vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, - pripraviť jednoduchý pokrm, - prezentovať zásady správneho stolovania, - upraviť stôl pred stolovaním, 	
Ľudové tradície a remeslá	10	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudové tradície a remeslá v regióne • Remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen • Výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky • Výrobok, ľudová výšivka a iné 	<ul style="list-style-type: none"> - opísať tradície a remeslá v regiónoch, - vymenovať regionálne ľudové remeslá, - zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami. 	ENV, OSR, OŽZ,

Učebné osnovy – Pracovné vyučovanie – 4. ročník – 1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Názov tematického celku	Počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Človek a práca	2	<ul style="list-style-type: none"> • Technické vynálezy a ich vplyv na výber povolania • Povolania budúcnosti v súvislosti s novými vynálezmi • Pracovné príležitosti v regióne, najžiadanejšie povolania 	<p>Žiak na konci štvrtého ročníka vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uviesť príklady technických vynálezov, - vyhľadať informácie o pracovných možnostiach vo svojom regióne, - zrealizovať jednoduchý projekt, 	OŽZ, OSR, MDV, MUV
Technické materiály	13	<ul style="list-style-type: none"> • Technické materiály (papier, textil, drevo,...), vlastnosti technických materiálov • Výrobky: z papiera, textilu, dreva alebo ich vzájomná kombinácia • Výroba papiera, základné suroviny na výrobu papiera • Priesvitnosť, priehľadnosť, krčivosť, nasiakavosť, pevnosť a pod. 	<ul style="list-style-type: none"> - uviesť základné vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, - zhotoviť ľubovoľný výrobok z technického materiálu, - uviesť základné suroviny na výrobu papiera, - preskúmať ďalšie vlastnosti papiera, - zhotoviť výrobok podľa návodu s požadovanou presnosťou, - vyšíť ozdobné stehy, 	OŽZ, OSR,

		<ul style="list-style-type: none"> • Výrobky: priestorové vystrihovačky, masky z papiera, orgiami, koláž, priestorové výrobky z kartónu • Textil – vlastnosti textilu, nasiakavosť, farebná kombinovateľnosť a pod., údržba textilu • Stehy (krížikový, stonkový, a iné) • Výrobok podľa strihu • Oprava odevu (spínadlá, gombíky, ozdobné záplaty) • Výrobky: vrecúško, puzdro, odev pre bábiku a pod. • Dreviny (stromy – ihličnaté, listnaté), kríky, vlastnosti drevín, drevené predmety, poškodené dreviny • Ohýbanie, oddeľovanie, spájanie a úprava povrchu dreva • Výrobky: zvieratká, 	<ul style="list-style-type: none"> - uviesť zásady starostlivosti o textil, - zhotoviť výrobok z textilu, - preskúmať vlastnosti textilných materiálov, - uviesť rozdiel medzi kríkmi a stromami, - zistiť výskyt stromov v okolí, - navrhnúť projekt ošetrovania poškodených stromov, - zhotoviť výrobok z dreva, 	
--	--	---	---	--

		postavy, príbytky, krmidla a pod.		
Základy konštruovania	5	<ul style="list-style-type: none"> • Konštrukcie okolo nás a ich spoločenský význam • Výrobky: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov, vrtuľka, šarkan..., • Stavebnice, alebo rôzny technický materiál (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí • Elektrická energia, zdroje (obnoviteľné neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie, výroba elektrickej energie, význam a šetrenie • Bezpečné zaobchádzanie s elektrickými zariadeniami • Elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič • Výrobky: hračka (lampión, betlehem...) s využitím jednoduchého 	<ul style="list-style-type: none"> - zhotoviť konštrukcie zo stavebníc alebo zo škatúl, - opísať konštrukcie stavieb vo svojom okolí, - uviesť zdroje elektrickej energie, - prezentovať zásady bezpečnej práce s elektrickými zariadeniami, - vysvetliť význam šetrenia elektrickou energiou, - zhotoviť výrobky s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu, - porovnať komunikáciu na diaľku v minulosti a v súčasnosti, - napísať správu prostredníctvom SMS alebo cez e-mail, - vysvetliť výhody a nevýhody moderných komunikačných prostriedkov, 	OŽZ, OSR, VMR

		elektrického obvodu - žiarovka E 10, tenký vodič, pínač, batéria 4,5 V • Technické komunikačné prostriedky, historické a moderné, ich výhody a nevýhody	- vypracovať jednoduchý projekt o ochrane životného prostredia,	
Príprava pokrmov	4	<ul style="list-style-type: none"> • Stôl na slávnostnú príležitosť • Pokrmy na oslavu (napr. nepečená ovocno-smotanová torta, ovocná šľava) • Vhodné pokrmy na kúpalisko, výlet a pod. • Kultúra stolovania na Slovensku a vo svete 	<ul style="list-style-type: none"> - navrhnúť úpravu stola na slávnostnú príležitosť, - vytvoriť menu na slávnostnú príležitosť, - uviesť príklady vhodných potravín na špecifické udalosti, - pripraviť jednoduché pohostenie, 	OŽZ, OSR, MDV, MUV, ENV
Ľudové tradície a remeslá	9	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudové tradície (napr. na sv. Mikuláša, Luciu) • Ľudové remeslá (napr. tkáčstvo, výšivkárstvo, hrnčiarstvo) • Výrobky: mikulášsky darček, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné 	<ul style="list-style-type: none"> - navrhnúť ozdoby a doplnky súvisiace s ľudovými tradíciami, - vytvoriť ozdoby a doplnky, - vymenovať ľudové remeslá, - zhotoviť produkty súvisiace s ľudovými remeslami. 	ENV, OSR, OŽZ,

Hodnotenie

- Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.
- Pracovné vyučovanie klasifikujeme. Klasifikácia je porovnateľná so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami.
- Nie je nutné hodnotiť každú prácu a každý výkon žiaka.
- Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka.
- Učiteľ si vyberá, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytol žiakovi dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji.
- Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom (individuálny prístup), v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti. Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu kombinujeme aj so sebahodnotením žiaka.
- Učiteľ berie ohľad na to, že práca žiaka súvisí s fantáziou, sebahodnotením, záujmami a intímnym svetom žiaka a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení pracovných úloh iniciovaných učiteľom. Preto sa pri hodnotení vyvaruje paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka.
- Výsledok pracovných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia, ale učiteľ zvažuje všetky nižšie vymenované kritériá:
 - ✓ prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
 - ✓ otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
 - ✓ cieľavedomosť riešení,
 - ✓ záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok, schopnosť spolupracovať,
 - ✓ schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov,
 - ✓ technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
 - ✓ formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom pracovných zručností),
 - ✓ mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania,
 - ✓ mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie,
 - ✓ mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy, schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky), znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania,
 - ✓ schopnosť realizácie výsledného artefaktu